

Vård- och omsorgsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till omsorgsnämnden

Datum:
2021-05-11

Diarienummer:
OSN-2021-00261

Handläggare:
Johan Lönnqvist

Svar på motion om kostnadsfritt fika från Therese Rhann (-)

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden beslutar

1. **att** föreslå kommunfullmäktige besluta att besvara motionen med föredragningen i ärendet.

Ärendet

Therese Rhann (-) föreslår i en motion väckt 1 mars 2021

- att kommunfullmäktige ska besluta att fika ska vara kostnadsfritt för brukare på daglig verksamhet, samt
- att kostnadsfritt fika för brukare ska vara ett krav för privata utförare vid upphandlingar av daglig verksamhet.

Beredning

Ärendet har beretts av vård- och omsorgsförvaltningen och kommunledningskontoret.

Föredragning

Uppsala kommun har upphandlat daglig verksamhet enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) och det finns 14 externa leverantörer och egen regi, som finns som valbara utförare för deltagare att välja mellan. Egen regi är den största utföraren med cirka 80 procent av alla deltagare.

Det förfrågningsunderlag som ligger till grund för upphandlingen har reglerat att daglig verksamhet ska vara avgiftsfri för deltagaren, men att den enskilde själv ansvarar för sina matkostnader. Om utföraren erbjuder mat, ska det vara till självkostnadspris. Det

ska även finnas möjlighet för den enskilde deltagaren att kunna ta med egen mat, om deltagaren inte vill äta den mat som erbjuds.

Habiliteringsersättning är en ersättning som i huvudsak syftar till att stimulera och motivera deltagare att medverka i daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Det är inte deltagarnas försörjning utan den består vanligtvis av aktivitetsersättning eller sjukersättning. Habiliteringsersättningen som kommuner utbetalar är skattefri för individen.

Omsorgsnämnden har i vissa frågor valt att likställa insatsen daglig verksamhet med den reguljära arbetsmarknaden. Generellt i Uppsala kommun är policyn att arbetstagare inte får gratis fika av arbetsgivaren, på samma sätt gäller det för deltagare i daglig verksamhet.

Det förekommer på vissa arbetsplatser inom vård- och omsorgsförvaltningen att medarbetare har en gemensam fikakassa som bekostas av medarbetarna. På flera dagliga verksamheter erbjuds alla deltagare och medarbetare att ingå i en frivillig fikakassa. Egen regi har uppgett att avgiften för deltagande i fikakassor är 5 kronor per dag. Denna avgift betalas av såväl deltagare som medarbetare på enheten och på lika villkor för brukare och personal. Där kostnaden är 5 kronor per dag medför det att den totala kostnaden för en månad blir cirka 50–100 kronor per person. Det finns även möjlighet att välja bort fikat helt eller delvis för såväl deltagare som medarbetare.

Eftersom nämndens viljeriktning i många frågor är att likställa insatsen med den reguljära arbetsmarknaden ska likabehandling råda mellan deltagare och medarbetare i Uppsala kommun. Därför bör inte fika vara kostnadsfritt för deltagare på daglig verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt med föreliggande förslag till beslut.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 11 maj 2021
- Bilaga, Motion om kostnadsfritt fika från Therese Rhann (-)

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lenita Granlund
Förvaltningsdirektör

Fika ska vara kostnadsfritt

I Uppsala kommun finns det cirka 940 personer som är sysselsatta inom daglig verksamhet. Daglig verksamhet är en av insatserna enligt LSS, lagen om stöd och service. Det finns 12 olika utförare inom den dagliga verksamheten i kommunen. Varav Uppsala kommun sysselsätter cirka 80 procent av alla som har daglig verksamhet. Brukare inom daglig verksamhet i Uppsala kommun har en ersättning på 61 kronor om dagen om de jobbar 5 timmar eller mer. De som arbetar mindre än 5 timmar har en ersättning på 51 kronor om dagen. Ersättningen betalas ut de dagar brukaren är närvarande på sin dagliga verksamhet. Vid ledighet eller sjukdom betalas ingen ersättning ut. På de flesta dagliga verksamheter betalar brukarna 150 kronor i månaden för att få kaffe, knäckebröd, pålägg och kakor. Kommunens helstidspolitiker har gratis fika. Det är orimligt och snålt att de som är sysselsatta inom daglig verksamhet ska lägga nästan tre dagslöner för att få fika på sin arbetsplats.

Jag yrkar på

att kommunfullmäktige ska besluta att fika ska vara kostnadsfritt för brukare på daglig verksamhet.

att kostnadsfritt fika för brukare ska vara ett krav för privata utförare vid upphandlingar av daglig verksamhet.

Therese Rhann (-)